

OBC ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

NÚM.
2

3, 4 i 5 | OCTUBRE 2019
SALA 1 PAU CASALS

2019_2020

**ONO: EL MANDARÍ
MERAVELLÓS**
STEFAN VLADAR AL PIANO

L'AUDITORI auditori.cat
obc.cat

L'OBC va ser fundada per l'Ajuntament de Barcelona el 1944, consolidant el projecte de l'Orquestra Pau Casals (1920-1937) que la Guerra Civil va interrompre. Avui dia, oberta al món, compromesa amb la societat i mantenint el seu esperit original, té especial cura dels nostres artistes i del nostre patrimoni i té com a missió divulgar la música simfònica principalment des del segle XIX a la creació actual. Té la seu a L'Auditori, on interpreta 24 programes de temporada a més d'altres concerts que acosten la música d'orquestra a la ciutadania. També es presenta a llocs emblemàtics com la Plaça de la Catedral, la platja de la Barceloneta o la Sagrada Família i ha realitzat gires per Europa, Àsia i els EUA, actuant a sales com Musikverein, Wiener Konzerthaus, Concertgebouw, Royal Albert Hall, Kennedy Center o Carnegie Hall.

El primer director titular va ser Eduard Toldrà, i actualment ho és Kazushi Ono. Altres titulars han estat Rafael Ferrer, Antoni Ros Marbà, Salvador Mas, Franz-Paul Decker, Luis Antonio García Navarro, Lawrence Foster, Ernest Martínez Izquierdo, Pablo González i Eiji Oue. També ha estat dirigida per Sergiu Celibidache, Valeri Gergiev, Christopher Hogwood, Elisha Inbal, Kent Nagano, Simone Young, Emmanuel Krivine, Jesús López Cobos, Marc Minkowski, Michel Plasson, Mstislav Rostropòvitx o Leonard Slatkin i entre els solistes convidats destaquen Lang Lang, Janine Jansen, Daniel Barenboim, Anne-Sophie Mutter, Isaac Stern, Radu Lupu, Frank Peter Zimmermann, Arcadi Volodos, Plácido Domingo, Montserrat Caballé, Teresa Berganza, Alicia de Larrocha, Pinchas Zukerman, Martha Argerich, Joshua Bell, Viktoria Mullova...

PRIMERS VIOLINS Vlad Stanculeasa, concertino / Cristian Chivu, concertino associat / Raúl García, assistent concertino / María José Aznar / Sarah Bels / Paloma Diago / Walter Ebenberger / Ana Isabel Galán / Natalia Mediavilla / Katia Novell / María Pilar Pérez / Anca Ratiu / Jordi Salicrú / Natalie Dentini* / Gabriel Graells* / Ariana Oroño* / Adriano Ortega* / Oleksandr Sora* / Yulia Tsuranova* / Anna Urpina* **SEGONS VIOLINS** Alexandra Presaizen, solista / Emil Bolozan, assistent / María José Balaguer / Jana Brauninger / Patricia Bronisz / Mireia Llorens / Melita Murgea / Antoni Peña / Josep Maria Plana / Robert Tomàs / Elitsa Yancheva / Paula Banciu* / Frédéric Descargues* / Andrea Duca* / Diédré Mano* **VIOLES** Josephine Fitzpatrick, assistent / David Derrico / Franck Heudiard / Christine de Lacoste / Sophie Lasnet / Michel Millet / Miquel Serrahima / Jennifer Stahl / Andreas Süßmayr / Irene Argüello* / Albert Coronado* / Geerten Feller* / Sandra García* **VIOLONCELS** José Mor, solista / Olga Manescu, assistent / Núria Calvo / Lourdes Duñó / Vincent Ellegiers / Jean-Baptiste Texier / Blai Bosser* / Daniel Claret* / Jonathan Cottle* / Carmen Enjamio* / Amaia Ruano* **CONTRABAIXOS** Christoph Rahn, solista / Dmitri Smyshlyayev, assistent / Jonathan Camps / Apostol Kosev / Josep Mensa / Matthew Nelson / Felipe Contreras* / Noemí Molinero* / Salvador Morera* / María del Mar Rodríguez* **FLAUTES** solista invitat / Beatriz Cambrils / Clara Giner* / Christian Farroni, assistent / Ricardo Borrull, flautí **OBOËS** Disa English, solista / José Juan Pardo / Dolors Chiralt, assistent / Molly Judson, corn anglès **CLARINETS** Larry Passin, solista / Francesc Navarro / Josep Fuster, assistent i clarinet en Mi b / Alfons Revérté, clarinet baix **FAGOTS** Silvia Coricelli, solista / Noé Cantú / Thomas Greaves, assistent / Stawomir Krysmalski, contrafagot **TROMPES** Juan Manuel Gómez, solista / Joan Aragó / David Bonet / Juan Conrado García, assistent solista / **TROMPETES** Mireia Farrés, solista / Adrián Moscardó / Angel Serrano, assistent / Andreu Moros* **TROMBONS** Eusebio Sáez, solista / Vicent Pérez / Antoni Duran* / Gaspar Montesinos, assistent / Raul García, trombó baix / **TUBA** José Vicente Climent* **PERCUSSIÓ** Joan Marc Pino, assistent / Juan Francisco Ruiz / Ignasi Vila / Miguel Angel Martínez* / Guillem Ruiz* / Miquel Vich* **ARPA** Magdalena Barrera, solista **PIANO** Xavier Barbeta* **ORGUE** Gustavo Llull* **ENCARREGAT D'ORQUESTRA** Walter Ebenberger **RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL** Begoña Pérez **RESPONSABLE TÈCNIC** Ignasi Valero **PERSONAL D'ESCENA** Joan Luis

NÚM. 2

OCTUBRE 2019

ONO: EL MANDARÍ MERAVELLÓS
STEFAN VLADAR AL PIANO

Dijous 3 | 20 h
Divendres 4 | 20 h
Dissabte 5 | 19 h

PROGRAMA

Kazushi Ono director
Stefan Vladar piano

1 JOHANNES BRAHMS 42'
Hamburg 1833 - Viena 1897
Concert per a piano i orquestra núm. 1 en Re menor,
op. 15 (1854-58)

Maestoso
Adagio
Rondo: Allegro non troppo

Stefan Vladar piano

PAUSA 20'

2 IVAN FEDELE 12'
Lecce, Itàlia 1953
Lexikon III (2018) (1a audició)

5. Multiplicitat
6. Consistència

3 BÉLA BARTÓK 21'
Nagyszentmiklós, Hongria 1881 - Nova York 1945
El mandarí meravellós, op. 19. Suite (1918-19)

Agraïem que apagueu els mòbils, desactiveu
les alarmes sonores i contingueu els estossecs.
Un mocador redueix notablement el soroll.

L'Auditori és un consorci de

Mitjans patrocinadors

El temps i la durada del
concert són aproximats

Comenta aquest concert amb
#auditori #obc

per **Jordi Alomar**

Quan Robert Schumann –al zenit de la seva maduresa i a la vora de l'abisme de la follia– va conèixer el jove Johannes Brahms, immediatament va plasmar a la *Neue Zeitschrift für Musik* la seva impressió: «Pensava que algun dia arribaria algú que faria empal·lidir la més alta expressió del temps, algú que hauria assolit la perfecció de cop, com quan Minerva va sorgir –armada i adulta– del cap de Júpiter. I ha arribat aquesta nova sang, d'un bressol vetllat per gràcies i herois. És Johannes Brahms» (1853).

Amb només 20 anys, les humils mostres d'obra pròpia que Brahms va presentar al matrimoni format per Robert i Clara Schumann van revelar una potencialitat proteica que, a poc a poc, va anar prenent la forma d'una de les produccions més sòlides i inqüestionades de la història de la música. L'empremta dels Schumann –sempre complexa i turbulenta: amarada d'admiració, respecte i voluntats confrontades– és palesa en la primera obra de grans dimensions composta per Brahms: el *Concert per a piano en Re menor*. Resultat d'una lenta maduració de materials que prèviament havien adquirit la forma embrionària de simfonia i de sonata per a dos pianos (en deixen constància la vintena de cartes que al llarg d'un lustre va mantenir amb Joachim, en les quals tractaven específicament aspectes de la composició d'aquesta obra), la presentació del concert el 1859 va frustrar radicalment les expectatives d'un públic assedegat de virtuosisme banal i exhibicionista, conformat als models frívols aleshores en voga. L'estrena va ser escridassada sonorament per l'audiència, i la crítica s'hi va acarnissar sense miraments. Per sort, res no va sotragar el tremp de l'autor, que va encarar –amb més fermesa– un diàleg constant amb el pes de la gran tradició.

El monumental *Concert*, op. 15 brilla per si sol com una de les obres mestres indefugibles de la segona meitat del segle XIX. Enfrontat a la mateixa tonalitat tràgica d'obres com la *Novena* de Beethoven, Brahms equipara els papers de l'orquestra i del solista en un entramat de registres que abracen des del lirisme íntim de la música de cambra fins a la massivitat simfònica. Cada un dels tres moviments s'endinsa en una complexitat afectiva tan gran, que fa impossible fer-ne lectures unívokes, i aquesta va ser sens dubte l'empremta definitiva de l'estil del seu autor.

Tampoc no va estar exempta de polèmica i d'escàndol l'estrena d'*El mandarí meravellós*, al novembre del 1926 a Colònia. Bartók va compondre una música incidental per a la pantomima grotesca homònima de Menyhért

Lengyel, il·lustrant en música una història visual i argumentalment sòrdida. De la mateixa manera que ho va fer el verisme i tantes altres reaccions a les escenificacions idealitzades del Romanticisme, Bartók va trobar en la imatgeria de Lengyel una història que mostra tot allò que sovint s'havia elidit: els baixos fons urbans i les misèries dels seus habitants. En aquest cas, la pantomima es pot resumir així: tres pòtols retenen, en contra de la seva voluntat, una jove prostituta, i l'obliguen a estar-se dempeus en una finestra per atreure els vianants –amb l'objectiu clar d'apoderar-se dels seus diners– i assassinar-los un cop seduïts. Tres malànimes cauen en el parany: un llibertí, un jove miserable i, finalment, un mandarí amb uns poders extraordinaris.

La versió escènica de l'obra va ser durament criticada, censurada –era als antípodes de l'idíl·lic imaginari rural del nacionalisme hongarès oficial– i, finalment, mutilada en múltiples ocasions, fet que sens dubte va afectar l'autor. Per això mateix, Bartók es va concentrar a adaptar una selecció d'escenes que pogués configurar una versió de concert independent de la pantomima i apta per a una programació musical convencional. Aquest és, doncs, *El mandarí* que escoltarem avui: una obra cubista, vivíssima, plena de capes juxtaposades que traslladen a la dimensió musical la multiplicitat inabastable del brogit urbà modern. Molt pròxima en força i efectivitat a la *Consagració* de Stravinsky, *El mandarí* meravellós és una de les grans obres de referència del segle passat.

La música d'Ivan Fedele és un treball constant d'oscil·lació entre dimensions oposades. Les tensions dicotòmiques entre vitalisme i contemplació, estructures tradicionals i dissenys *ex novo*, rigor científic i llibertat intuïtiva, o narrativitat i poesia, forgen uns camps de força en els quals la gramàtica compositiva adopta diversos registres.

Entre els anys 2011 i 2018, Fedele va compondre un gran cicle simfònic en tres parts –*Lexikon I, II i III*– que configura una veritable summa del seu univers sonor. *Lexikon III* parteix de cada un dels sis conceptes que Italo Calvino empra al seu llibre pòstum *Lliçons americanes. Sis propostes per al pròxim mil·lenni*. Lleugeresa, ràpida, exactitud, visibilitat, multiplicitat i consistència –i cada un dels seus contraris– són els pols inductors proposats per Calvino i elaborats sonorament per Fedele a *Lexikon III*. Plantejada com una combinació triple de parelles de conceptes, avui tindrem ocasió d'escoltar l'última parella, *Multiplicitat i Consistència*, estrenada el passat 2018 per l'orquestra de l'Acadèmia Nacional de Santa Cecília.

fotografia © May Zircus

KAZUSHI ONO

Director titular de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya

Director Musical de la Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra
 Director Artístic del New National Theatre Tokyo

Gràcies a les empreses que donen suport al mestre Kazushi Ono

Considerat un dels directors més brillants de la seva generació, Kazushi Ono ha estat descrit pel prestigiós diari francès Le Figaro com «una de les mentes musicals més fascinants de la nostra era». La seva extraordinària capacitat com a director l'ha portat a ser convidat per cèlebres formacions de tot el món: la BBC, les orquestres de Birmingham, Boston, Mont-real i Londres, La Monnaie i les filharmòniques d'Israel i d'Oslo, entre d'altres. També ha dirigit òperes a teatres tan importants com la Metropolitan Opera de Nova York, La Scala de Milà, la Deutsche Staatsoper de Berlín o l'Òpera de París.

Del 2008 al 2017 va ser director titular de l'Òpera Nacional de Lió i ha estat guardonat pel Ministeri de Cultura francès com a Oficial de les Arts i de les Lletres, títol que se suma al prestigiós Asahi Prize que va rebre al 2015. És director titular de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya des de la temporada 2015-16.

fotografia © Marco Borggreve

STEFAN VLADAR

Nascut a Viena, Stefan Vladar va ocupar el càrrec de director principal i artístic de l'Orquestra de Cambra de Viena des de l'any 2008 fins al 2018, i actualment és director musical al Teatre Lübeck a Alemanya.

Com a pianista, va debutar sota la batuta de directors com Claudio Abbado, Vladimir Fedoseyev, Sir Neville Marriner, Sir Yehudi Menuhin, Seiji Ozawa, Sir Simon Rattle i Christian Thielemann. Col·labora amb nombroses orquestres com l'Orquestra Concertgebouw a Amsterdam, l'Orquestra Filharmònica i Simfònica de Viena, l'Orquestra Tonhalle Zurich, el Bayerisches Staatsorchester, l'Acadèmia de St. Martin in the Fields, l'Orquestra Simfònica de Chicago i l'Orquestra Simfònica NHK a Tòquio. Vladar comparteix la passió per la música de cambra amb artistes com el bariton Bo Skovhus, Daniel Ottensamer i Clemes Hagen.

QUE NO PARI LA MÚSICA!

Segueix gaudint de la música després del concert. Et proposem enregistraments de referència i llistes de reproducció imprescindibles.

Ⓢ
CD **Johannes Brahms: Concert per a piano i orquestra núm. 1 en Re menor, op. 15**

El pianista Paul Lewis presenta aquí una de les darreres grans gravacions que s'han fet d'aquest concert. Amb una bellesa de so colpidora, el pianista està acompanyat d'un dels directors més respectats del nostre temps, Daniel Harding.

P. Lewis, Swedish Radio Symphony Orchestra, D. Harding, Harmonia Mundi

Ⓢ
CD **Béla Bartók: *The Miraculous Mandarin***

Només una batuta com la de Sir Georg Solti i la seva orquestra durant dècades, la Chicago Symphony, podien signar una versió tan excepcional d'aquesta suite. I és que Solti no només va ser deixeble de Bartók, amb qui a més compartia nacionalitat, sinó que les cendres del director reposen al costat de la tomba del gran compositor hongarès.

Chicago Symphony Orchestra, G. Solti

Escolta la *playlist* d'aquest concert:

EL MUSEU DE LA MÚSICA ET DESCOBREIX...

Fora músics!

Totes les onades tecnològiques ens han fet patir per la desaparició dels músics o de la música en viu. Per què encara hi ha músics, si tenim milions d'enregistraments sonors que ens permeten reproduir la música quan volem i on volem? Perquè, sense ser-ne conscients del tot, volem l'emoció, tant la personal i intransferible com la social i comunitària.

La tecnologia dels rotlles de pianola (1890-1930) permetia no només gaudir del repertori pianístic habitual, sinó de tot el repertori d'òperes, sarsueles o concerts de moda del moment, sovint transcrit per a piano sol o a quatre mans. Al museu tenim un rotlle de pianola del primer moviment del Concert op. 15 de Brahms, no digitalitzat, del qual podeu sentir una versió per a piano a quatre mans:

barcelona.cat/museumusica

Entrada gratuïta per als abonats de l'OBC i amb l'entrada del concert de L'Auditori.

Escolta-ho aquí:

**EL CASTELL
DE BARBABLAVA**
DANSES HONGARESES DE BRAHMS

Entrades a la venda
a partir de **12€**

23 | 24 NOVEMBRE

**JOSEP PONS DIRECTOR | RINAT SHAHAM MEZZO
ROBERT BORK BARÍTON**

L'AUDITORI
auditori.cat
obc.cat

L'Auditori és un consorci de

Mitjans patrocinadors

